

Sag C-915/19

Anmodning om præjudiciel afgørelse

Dato for indlevering:

12. december 2019

Forelæggende ret:

Consiglio di Stato (Italien)

Afgørelse af:

28. november 2019

Appellant:

Eco Fox s.r.l.

Indstævnte:

Fallimento Mythen s.p.a.

Ministero dell'Economia e delle Finanze m.fl.

[Udelades]

[udelades]

DEN ITALIENSKE REPUBLIK

Consiglio di Stato (øverste domstol i forvaltningsretlige sager)

i sin sammensætning som domstol (Fjerde Afdeling)

har afsagt nærværende

KENDELSE

vedrørende appel [udelades] nr. 8746/2018 iværksat af

Eco Fox s.r.l., [udelades];

mod

Fallimento Mythen s.p.a., [udelades];

Ministero dell'Economia e delle Finanze (økonomi- og finansministeriet), Ministero dell'Ambiente e della Tutela del Territorio e del Mare (ministeriet for miljø, natur- og havbeskyttelse), Ministero delle Politiche Agricole, Alimentari e Forestali (ministeriet for landbrugs-, fødevarer- og skovbrugspolitik), Ministero dello Sviluppo Economico (ministeriet for økonomisk udvikling), Agenzia delle Dogane e dei Monopoli (told- og monopolmyndigheden), [udelades] **[org. s. 2]** [udelades];

og mod

Oil.B s.r.l. unipersonale, Novaol s.r.l., [udelades];

med henblik på ændring

af dom nr. 8482/2018 fra Tribunale amministrativo regionale per il Lazio (den regionale forvaltningsdomstol for Lazio, herefter »TAR«), Anden Afdeling, offentliggjort den 26. juli 2018.

[Udelades] [henvisninger]

Indledende bemærkninger

1. Ved en række på hinanden følgende lovforanstaltninger besluttede den italienske stat at indføre tre forskellige flerårige støtteordninger med henblik på at fremme oprettelsen af et nationalt marked for biodiesel.

2. Disse ordninger var genstand for Europa-Kommissionens forudgående godkendelse, som var påkrævet, fordi der var tale om statsstøtte.

3. Ved gennemførelse af artikel 21 i lovdekret nr. 504 af 26. oktober 1995, med ændringer, **[org. s. 3]** og efterfølgende af dets artikel 22a vedtog Ministero dell'Economia e delle Finanze ved egne dekreter reglementerne om anvendelsen af en lavere punktafgift på produktet.

4. Ved dom nr. 812 af 16. februar 2012 og nr. 1120 af 28. februar 2012 annullerede Fjerde Afdeling i Consiglio di Stato henholdsvis artikel 4, stk. 2, i ministerielt dekret nr. 256/2003 og artikel 3, stk. 4, i ministerielt dekret nr. 156/2008. Begge annullerede bestemmelser vedrørte kriterierne for tildeling til biodieselproducenter af punktafgiftsfritagne kvoter.

[Udelades] [procedure]

6. Med ministerielt dekret nr. 37 af 17. februar 2015 vedtog Ministero dell'Economia e delle Finanze et nyt reglement, hvormed de annullerede bestemmelser blev omformuleret.

Sagen i første instans

7. Selskabet Eco Fox s.r.l. anlagde sag med påstand om annullation af ministerielt dekret nr. 37/2015.

8. Ved dom nr. 8482 af 26. juli 2018 forkastede [udelades] TAR [udelades] sagen [udelades].

Med hensyn til de elleve klagepunkter, som vedrørte en række aspekter om tilsidesættelse af loven (den nationale lovgivning og [EU-retten]) og magtmisbrug, udelukkede TAR følgende:

I) [Udelades] **[org. s. 4]** [udelades] [TAR's forkastelse af et klagepunkt af rent intern betydning]

II) Manglende kompetence hos statens organ (Ministero dell'Economia e delle Finanze) til at indføre en statsstøtteforanstaltning, idet kompetencen tilkommer Europa-Kommissionen, eller under alle omstændigheder manglende forudgående anmeldelse til de overnationalt organer, der havde kompetencen til at fastlægge, om den omhandlede støtteforanstaltning var forenelig med [EU-retten]. Ministerielt dekret nr. 37/2015 indførte ikke en ny statsstøtteordning, men fastsatte, med tilbagevirkende kraft, nye kriterier, som skulle erstatte de af den nationale domstol annullerede, uden at ændre støtteordningens varighed. [Udelades]

III) [Udelades]

IV) Tilsidesættelse og forkert anvendelse af dom nr. 812/2012 og nr. 1120/2012 (underordnet anerkendelsen af, af disse har retskraft) samt tilsidesættelse af loven ud fra flere aspekter i den forstand, at ministerielt dekret nr. 37/2015 på ny og efter udløbet af fristen indførte en statsstøtteforanstaltning, uden at den forudgående blev anmeldt til de kompetente EU-organer. Som anført indførte de anfægtede bestemmelser ikke en statsstøtteordning, men ændrede, med tilbagevirkende kraft, nogle koefficienter for tildeling af afgiftslettede biodieselkvoter som følge af **[org. s. 5]** annullationen af de tidligere gældende kriterier.

[Udelades] **[org. s. 6]** [udelades]

[Udelades] **[org. s. 7]** [TAR's forkastelse af anbringender fremsat i første instans]

Appellen

9. Appellanten har iværksat appel til prøvelse af den omhandlede dom og – ud over at gentage det grundlæggende argument om, at ministerielt dekret nr. 37/2015 indførte en ny statsstøtteforanstaltning, som bevirker en forlængelse af den annullerede – fremsat otte anbringender.

Ministero dell'Economia e delle Finanze, flere andre statslige myndigheder og Fallimento Mythen s.p.a. (herefter »konkursboet«) har afgivet svarskrift og nedlagt påstand om frifindelse, og efter konkursboets opfattelse skal appellen delvis afvises og under alle omstændigheder forkastes i sin helhed.

[Udelades]

Ved offentligt retsmøde den 15. maj 2019 har konkursboet indgivet en genpart af dom nr. 5749/2019, hvormed TAR, Anden Afdeling, pålagde Agenzia delle entrate e dei monopoli (skatte- og monopolmyndigheden) ved anvendelse af det i den foreliggende sag anfægtede ministerielle dekret nr. 37/2015 på ny at fastsætte de afgiftslettede biodieselskvoter, som appellanten havde ret til for årene 2006-2020.

10. Ved kendelse nr. 3242 af 21. maj 2019 har denne Afdeling besluttet at foretage en undersøgelse med henblik på at »indhente en rapport fra ministeriet, der redegør for, om og hvornår de med ministerielt dekret nr. 256 af 25. juli 2003 og nr. 156 af 3. september 2008 vedtagne reglementer blev anmeldt til de kompetente EU-organer, og for ethvert andet forhold, som i denne sammenhæng er af betydning for at træffe afgørelse«.

Ministero dell'Economia e delle Finanze har indgivet en rapport med en række bilag.

11. Parterne har drøftet undersøgelsens resultat og draget modsatte konklusioner.

[Org. s. 8]

Konkursboet har anført, at rapporten bekræfter, at Europa-Kommissionen var bekendt med ministerielt dekret nr. 37/2015 og dets indhold, fordi den indledte en undersøgelse af den angiveligt uforenelige støtteforanstaltning på grundlag af en klage fra en privat virksomhed, som anførte samme standpunkt som det i den foreliggende sag fremførte. Hvis Kommissionen havde været af den opfattelse, at det anfægtede reglement udgjorde retsstridig statsstøtte, ville Kommissionen have truffet de nødvendige foranstaltninger for at bringe tilsidesættelsen af [EU-retten] til ophør.

I modsætning til modparternes standpunkt har appellanten gjort gældende, at de tidligere reglementer blev anmeldt til de kompetente EU-organer, således at også det anfægtede ministerielle dekret nr. 37/2015 burde have været anmeldt ved direkte anvendelse af de relevante [EU-retlige] bestemmelser. Derfor har appellanten nedlagt påstand om, at det omhandlede dekret annulleres, eller at der ses bort fra det.

[Udelades] Hvad angår det indstævnte ministeriums standpunkt om, at Kommissionen var bekendt med den anfægtede retsakt og dens indhold, har appellantens gjort gældende, at ministeriet ikke har givet oplysninger om den

omhandlede procedure og den endelige afgørelse, således at ministeriet ikke har opfyldt det af dommerkollegiet fastsatte påbud.

Konkursboet har repliceret, at [EU-retten] ikke foreskriver, at Kommissionen træffer afgørelse på grundlag af en klage fra en privat virksomhed, men at den kan begrænse sig til at fremsende klageren sin foreløbige udtalelse, netop som i den foreliggende situation.

[Udelades] [procedure]

Det præjudicielle spørgsmål

13. Med det andet anbringende har appellanten på ny fremsat klagepunktet om tilsidesættelse af en række bestemmelser og afgørelser [fra Unionen] samt af forfatningens artikel 117 og nationale bestemmelser: Det anfægtede reglement udgør en ny statsstøtteforanstaltning, [org. s. 9] fordi det tidligere reglement blev annulleret med tilbagevirkende kraft, eller ændrer under alle omstændigheder en eksisterende støtteforanstaltning, således at det – i medfør af artikel 108, stk. 3, TEUF, som fortolket af Domstolen – under alle omstændigheder forudgående burde være blevet anmeldt til Europa-Kommissionen.

Det fremgår af den af Afdelingen foretagne undersøgelse, at de med ministerielt dekret nr. 256/2003 og nr. 156/2008 vedtagne reglementer – i modsætning til, hvad de indstævnte hævder – blev anmeldt til Europa-Kommissionen.

Som det fremgår af den anvendte lovgivningsteknik, dvs. ændring af tidligere gældende lovtekster, sigtede de første to artikler i ministerielt dekret nr. 37/2015 ikke mod at forlænge varigheden af eksisterende støtte, men ændrede kriterierne for tildeling af lettelserne, idet reglerne blev ændret med tilbagevirkende kraft. I denne forbindelse er reglementets efterfølgende artikel 3 utvetydig, idet den bestemmer: »Uden at historiske data, på grundlag af hvilke de enkelte virksomheder, som blev givet adgang til ordningerne fik tildelt afgiftslettede biodieselkvoter, berøres, fastsættes nye tildelinger af samme produkt til samme virksomheder for årene 2006, 2007, 2008 og 2009 ved anvendelse af kriterierne i henholdsvis artikel 1 og 2.«

Appellanten har gjort gældende, at enhver ændring af statsstøtte ifølge Domstolens praksis forudgående skal anmeldes til Europa-Kommissionen.

Imidlertid synes den i sammenhængen anførte praksis ikke at have afgørende karakter, fordi de konkrete domme – ud over at indeholde principielle udtalelser – vedrører foranstaltninger, der indførte statsstøtte (Domstolens dom (Store Afdeling) af 27.6.2017, C-74/16) eller udvidede en statsstøtteordning til en ny kategori af støttemodtagere (dom afsagt af Retten i Første Instans (Ottende Afdeling) den 11.6.2009, T-301/02).

Endvidere blev Kommissionen tilsyneladende, på grundlag af en klage fra en modpart, underrettet om det med ministerielt dekret nr. 37/2015 vedtagne

reglement, men den indledte ingen procedure mod Italien i denne forbindelse. Denne omstændighed kan opfattes således, at Kommissionen ikke anså reglementet for at indføre en ny statsstøtteforanstaltning som omhandlet i [EU-retten].

[Org. s. 10]

Dommerkollegiet er bekendt med bestemmelsen i punkt 13 i meddelelse fra Kommissionen om de nationale domstoles håndhævelse af statsstøtteregele (2009/C 85/01), hvorefter »[i] tilfælde af tvivl om, hvorvidt der foreligger statsstøtte, kan de nationale domstole anmode Kommissionen om en udtalelse i henhold til afsnit 3 i denne meddelelse«. Samme punkt 13 fastsætter imidlertid, at »[d]ette [ikke berører] en national domstols mulighed for eller forpligtelse til at forelægge en sag for Domstolen med henblik på præjudiciel afgørelse i henhold til traktatens artikel 234« (nu artikel 267 TEUF).

14. Henset til, at Domstolen i henhold til traktaterne er enekompetent til at fortolke [EU-retten], og at Consiglio di Stato skal træffe afgørelse i sidste instans, udsætter dommerkollegiet sagen i henhold til artikel 267 TEUF og forelægger Domstolen følgende præjudicielle spørgsmål.

»Udgør en sekundær retsakt, såsom det med ministerielt dekret nr. 37/2015 vedtagne reglement, som er anfægtet i den foreliggende sag, og som – ved direkte anvendelse af domme fra Consiglio di Stato om delvis annullation af tidligere reglementer, som allerede var anmeldt til Kommissionen – »med tilbagevirkende kraft« har reguleret anvendelsen af en lavere punktafgift på biodiesel, idet det med tilbagevirkende kraft har ændret kriterierne for opdeling af lettelsen blandt de ansøgende virksomheder, uden at forlænge afgiftslettelsens varighed, en statsstøtteforanstaltning, der forudgående skal anmeldes til Europa-Kommissionen i henhold til artikel 107 TEUF og 108 TEUF, Rådets forordning (EF) nr. 659/1999 af 22. marts 1999, med ændringer, Kommissionens forordning (EF) nr. 794/2004 af 21. april 2004 og andre eventuelt relevante [EU-retlige] bestemmelser?«

[Udelades]

Konklusion

[Org. s. 11]

Consiglio di Stato i sin sammensætning som domstol (Fjerde Afdeling) [udelades]

[udelades] forelægger Domstolen det i begrundelsens punkt 14 angivne præjudicielle spørgsmål.

[Udelades] [standardformuleringer og udsættelse af sagen]

Således bestemt i Rom [udelades] den 28. november 2019 [udelades]

[Udelades]

Rom, den 5. december 2019

[Udelades] [bekræftelse af genpart]

ARBEJDS
DOKUMENT